

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ФЕЩЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF FESHCHENKO v. UKRAINE)

(заява № 75394/13)

Стислий виклад рішення від 14 жовтня 2021 року

У зв'язку із зникненням дочки у квітні 2010 року заявник звернувся до міліції із відповідною заявою. 30 квітня 2010 року Деснянське районне управління ГУ МВС України у місті Києві (далі – районне управління міліції) винесло постанову про відмову у порушенні кримінальної справи у зв'язку з відсутністю складу злочину. Вказана постанова у травні 2011 року була скасована прокуратурою міста Києва у зв'язку із необґрунтованістю.

Наступного місяця районне управління міліції порушило кримінальну справу у зв'язку із зникненням дочки заявника за фактом незаконного позбавлення волі або викрадення людини. Враховуючи той факт, що одночасно із зникненням дочки у заявника із дому зникли всі грошові кошти, заявник вважав, що дочку міг викрасти і, можливо, вбити її колишній хлопець з метою привласнення цих коштів і просив перекваліфікувати злочин з викрадення на умисне вбивство.

Починаючи з вересня 2011 року, в тому числі і за заявою заявника, неодноразово проводилися перевірки щодо неналежного розслідування кримінальної справи та щодо встановлення та притягнення до дисциплінарної відповідальності осіб, винних у неналежному розслідуванні. Міністерство внутрішніх справ України та прокурори різних рівнів у відповідь на скарги заявника повідомляли, що розслідування справи було неналежним, а щодо працівників, у провадженні яких перебувала справа, було порушено дисциплінарні провадження, а також повідомляли про надання вказівок щодо проведення подальших слідчих дій.

У листопаді 2020 року територіальний підрозділ прокуратури міста Києва в чергове повідомив заявника, що було вивчено матеріали кримінальної справи та встановлено неналежність розслідування, а також надано вказівки стосовно проведення подальших слідчих дій.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтями 2, 6 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на непроведення ефективного розслідування зникнення його дочки. Європейський суд вирішив розглянути скаргу заявника за статтею 2 Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника, Європейський суд зазначив, що повноцінне розслідування зникнення дочки заявника розпочалося із запізненням, більш ніж через рік після зникнення. Ця значна і невинуватена затримка не була компенсована вжиттям комплексних слідчих дій у подальший період. Крім того, органи державної влади не перевірили версію заявника про вбивство дочки. У відповідь заявник отримував лише підтвердження факту, що розслідування було неналежним, і загальні запевнення про вжиття у подальшому ефективних заходів. Протягом наступних років розслідування продовжувало проводитися неефективно і цей факт неодноразово визнавали органи державної влади.

Враховуючи всі наявні матеріали, Європейський суд встановив, що національні органи влади не виконали своїх зобов'язань про вжиття всебічних і своєчасних заходів для розшуку та розслідування підозрілого зникнення дочки заявника та констатував порушення статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції;
3. *Постановляє*, що:
 - (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:
 - (i) 6 000 (шість тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;
 - (ii) 800 (вісімсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат, ця сума має бути сплачена на банківський рахунок пана М. Тарахкала;
 - (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».